Úřední věstník
Evropské unie

CS
Řada C

C/2026/4651

23.9.2026

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru

Akcelerátor modré dohody – technologie, dovednosti a financování pro vodohospodářsky odolnou budoucnost

(stanovisko z vlastní iniciativy)

(C/2026/4651)

Zpravodajka: **Magdalena RZECZKOWSKA (PL-I)**

Spoluzpravodajka: **Lea APPULO (IT-kat. 3)**

Poradci	Andrea RUBINI (pro zpravodajku, skupina I) Udo Werner GATTENLÖHNER (pro spoluzpravodajku, kat. 3)
Rozhodnutí plenárního shromáždění	19. 2. 2026
Právní základ	čl. 52 odst. 2 jednacího řádu stanovisko z vlastní iniciativy
odpovědná sekce	Poradní komise pro průmyslové změny
Přijato v komisi	20. 5. 2026
Přijato na plenárním zasedání	18. 6. 2026
Plenární zasedání č.	606
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	183/0/7

1. Závěry a doporučení

1.1 S tím, jak nedostatek vody, klimatické vlivy a vzájemně si konkurující zájmy na využití vody již zasahují klíčová odvětví hospodářství EU, EHSV zdůrazňuje, že voda je lidským právem a veřejným statkem, a považuje za nutné nakládat s vodou jako s kriticky důležitým výrobním faktorem, jenž patří k předpokladům konkurenceschopnosti a strategické autonomie a má být strategickou, samostatnou prioritou prostupující všemi politikami EU.

1.2 Evropská strategie pro vodohospodářskou odolnost a modrá dohoda pro EU vyžadují komplexní a meziodvětvový prováděcí rámec. Akcelerátor modré dohody by měl pomocí jasných plánů, ukazatelů a zpráv propojit průmyslovou transformaci, inteligentní vodohospodářské technologie, rozvoj pracovních sil a mobilizaci investic.

1.3 Do všech nástrojů průmyslové politiky EU musí být zapracován faktor vodohospodářské odolnosti včetně kontroly z hlediska vody. Vodohospodářské aspekty by měly být zařazeny mezi podmínky povolování, investic a veřejné podpory, včetně opatření zaměřených na účinnost, opětovné použití a zachycování, jež mají snižovat ztráty v systému a mírnit zatížení infrastruktury.

1.4 Zásadní význam mají spolehlivé a harmonizované datové systémy, protože bez údajů nelze vytvářet politiku. Měl by být vytvořen evropský prostor pro data o vodě, který by zajišťoval transparentnost, srovnatelnost a tvorbu politik založenou na důkazech a příznivé podmínky pro investice v celé EU.

1.5 EHSV žádá, aby v aktu o akcelerátoru průmyslu byla výslovně uznána souvislost mezi vodou a energií jako nezbytný předpoklad dekarbonizace a konkurenceschopnosti průmyslu, se zvláštním důrazem na ekosystémová rizika. Výbor vyzývá k přijetí opatření zaměřených na snížení poptávky po vodě. Zejména je třeba zajistit soulad s posouzeními vodohospodářských dopadů při zjednodušených povolovacích postupech a při určování průmyslových akceleračních oblastí.

1.6 Voda by coby strategický zdroj měla být zapracována do aktu o oběhovém hospodářství, jenž by měl stanovit požadavky na účinnost využívání vody, její opětovné využívání, účelově vázané přidělování, prevenci znečištění a obnovu zdrojů. Řídícími principy zde mají být souvislost mezi vodou a energií a přirozený koloběh vody v přírodě.

1.7 Zadávání veřejných zakázek by mělo podněcovat poptávku po inteligentních a oběhových vodohospodářských řešeních. Investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost ([1]) by měl sloužit jako platforma k agregaci projektů včetně přírodě blízkých řešení a mokřadů jako přirozené vodní infrastruktury, posilování investiční připravenosti, propojování konkrétních řešení s financováním a rychlejší zavádění řešení na trh a upevňování pozice Evropy na špici v technologiích. Investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost by měl sloužit jako vzor k replikaci v mezinárodním měřítku.

1.8 Vodohospodářsky inteligentní transformace vyžaduje kvalifikovanou pracovní sílu. Politiky zaměřené na dovednosti musí být sladěny s průmyslovou a environmentální transformací. Evropská akademie pro vodu by měla být prakticky zaměřenou platformou pro celoživotní učení v celém odvětví vodního hospodářství v souladu s unií dovedností a Evropskou agendou dovedností.

1.9 S ohledem na zásadu „energetická účinnost v první řadě“ EHSV vyzývá k postupnému zabudování zásady účinného využívání vody jako závazného požadavku do právních předpisů EU, do podmínek financování a do rozhodování o plánech a investicích. Vycházet by se mělo z harmonizované metodiky EU pro měření a monitorování účinného využívání vody na všech stupních koloběhu.

1.10 Vyhodnocování vodní stopy by mělo být spojeno se zodpovědným hospodařením, aby se úsilí o zvýšení účinnosti soustředilo na oblasti, kde jsou místní rizika související s vodou a společenský dopad nejvyšší, a aby se dosáhlo co největší environmentální, ekonomické a sociální hodnoty na úrovni povodí.

1.11 EHSV vyzývá k vytvoření zjednodušeného rámce EU pro financování vodohospodářských projektů, jenž bude upřednostňovat vznik rozsáhlých projektových rezerv, bude vycházet z přehledu investičních potřeb a oporou mu bude zjednodušená správa a jednotné kontaktní místo pro financování (fond pro modrou transformaci). Investiční projekty by měly systematicky zahrnovat přírodě blízká řešení včetně mokřadů coby aktiva způsobilá k bankovnímu financování, jež skýtají více přínosů současně.

1.12 EHSV v návaznosti na svou výzvu k zařazení vodohospodářské problematiky do podmínek financování ze strany EU doporučuje tam, kde dojde k překročení prahových hodnot úniku, aby podpora EU upřednostňovala projekty s měřitelným snížením úniku a nefinancovala navyšování kapacit tam, kde nebyla nasazena alespoň základní kontrola úniku.

1.13 Vodohospodářská odolnost by měla být průřezovou prioritou partnerství sdružených pod hlavičkou iniciativy Global Gateway. Prostřednictvím pilíře této strategie pro vzdělávání a dovednosti by mohl být akcelerátor modré dohody prosazován ve vnější činnosti EU, mj. navazováním partnerství se zaměřením na mokřady na podporu infrastruktury a přírodě blízkých řešení v partnerských zemích.

2. **Obecné připomínky**

2.1 EHSV zdůrazňuje, že voda je lidským právem, a považuje za důležité pojímat vodní politiku integrovaně, tj. propojovat politiku sociální, environmentální a průmyslovou a také politiky týkající se inovací, dovedností a infrastruktury. Rámce pro správu a financování vodních zdrojů by měly chránit veřejný zájem a zajistit všeobecný, cenově dostupný a spravedlivý přístup k vodě a hygienickým zařízením. Účast soukromého sektoru může přispět dalšími zdroji a odborností, a to za předpokladu, že odpovědnost za poskytování služeb a zajištění přístupu zůstane plně v rukou veřejných orgánů. Akcelerátor modré dohody by měl strategické priority převést na konkrétní opatření, která podpoří přechod k ekonomice a společnosti inteligentně nakládající s vodou, a poskytnout praktický rámec pro propojení průmyslové transformace, využívání inteligentních vodohospodářských technologií, rozvoje pracovní síly a investic. Měl by prosazovat integrované přístupy kombinující šedou infrastrukturu a přírodě blízké řešení včetně mokřadů ([2]), jež coby přírodní „houby“ ukládají, regulují a čistí vodu.

([1]) Návrh EK na realizaci 20 inovativních pilotních projektů pro přirozené zadržování vody a efektivní využívání vody, Návrh EK na realizaci 20 inovativních pilotních projektů pro přirozené zadržování vody a efektivní využívání vody, které spojí místní investory do vodních zdrojů, poskytovatele řešení a nositele problémů s cílem inspirovat k podobným akcím v celé EU.

([2]) V tomto stanovisku vymezujeme mokřady podle Úmluvy o mokřadech majících mezinárodní význam především jako biotopy vodního ptactva, přijaté v Ramsaru roku 1971.

2.2 EHSV zdůrazňuje, že tento přechod musí být sociálně spravedlivý a inkluzivní. Akcelerátor by měl zlepšit zapojení občanů, mládeže, občanské společnosti a původních obyvatel a místních komunit do správy vodních zdrojů, budovat důvěru v přijatá opatření a zajistit jejich širokou podporu a podněcovat změnu chování směrem k vodohospodářské odolnosti.

2.3 Akcelerátor by měl sladit iniciativy EU a snížit fragmentaci politik, měl by být hnací silou systémových změn překlenováním propasti mezi politikou a jejím prováděním, podpořit spolupráci mezi zúčastněnými stranami a začlenit vodohospodářskou odolnost do evropského hospodářského a sociálního modelu. Měl by podporovat jak transformaci na straně poptávky, a to prosazováním účinného a oběhového využívání vody, tak opatření na straně nabídky rychlejším zaváděním technologií a řešení ve velkém měřítku. Tato soudržnost by měla být zajištěna prostřednictvím integrovaného plánování a využívání šedé a zelené infrastruktury v kombinaci s přírodě blízkými řešeními na úrovni povodí a obcí. Za jeden z ústředních faktorů by měla být považována obnova zadržování vody v širší krajině, neboť zmenšuje odtok, omezuje znečištění a snižuje tlak na infrastrukturu. Díky tomu se pak dosahuje vyšší účinnosti využívání vody a dlouhodobější odolnosti.

2.4 EHSV vyzývá k posílení soudržnosti mezi vnitřní a vnější činností EU, a to i v rámci strategie Global Gateway, aby se EU stala globálním lídrem modré diplomacie. V této souvislosti by měla být vodohospodářská odolnost uznána jako průřezová priorita. Partnerství zaměřená na mokřady by podporovala zavádění přírodě blízkých řešení a posilovala spolupráci s partnerskými zeměmi.

2.5 *Technologie jako klíčový faktor pro vodohospodářsky inteligentní průmysl v Evropě*

2.5.1 Voda je pro ekonomiku EU strategický výrobní zdroj rovnocenný s energií. Spolehlivé systémy vodního hospodářství patří k základům průmyslových procesů a dodavatelských řetězců, jak je uvedeno v Dohodě o čistém průmyslu. Vodohospodářská odolnost by měla být systematičtěji zapracována do průmyslové politiky. V zákonech a strategiích se musí odrazit rostoucí vodohospodářská rizikovost pro investice, náklady, povolování a dlouhodobou životaschopnost a také závislost průmyslu na funkčních vodohospodářských systémech s podporou ekosystémů, jako jsou mokřady, jež regulují dostupnost a kvalitu vody.

2.5.2 Platí, že existuje vnitřní souvislost mezi dekarbonizací a vodohospodářskou odolností. Četné nízkouhlíkové procesy zvyšují poptávku po vodě, vodohospodářské systémy zase závisejí na energii. EHSV vyzývá k investování do čistých technologií, jež podporují modrou dohodu pro EU včetně oběhového využití vedlejších produktů odsolování ([3]).

2.5.3 EHSV se domnívá, že souvislost mezi vodou a energií by měla být výslovně uznána v aktu o akcelerátoru průmyslu jako zásadní faktor pro dekarbonizaci a konkurenceschopnost. Akt by měl:

— zapracovat účinné a opětovné využívání vody do tržních mechanismů pro nízkouhlíkové materiály,

— zrychlit povolování recyklace vody a účinných technologií,

— podporovat sdílenou infrastrukturu v průmyslových klastrech a

— podporovat digitální vodohospodářství k monitorování a optimalizaci.

Průmyslové strategie by též měly podporovat přírodě blízká řešení včetně mokřadů v zájmu lepšího zadržování vody a snížení systémových rizik. EHSV upozorňuje, že zrychlení čistých a dekarbonizačních technologií může zvýšit tlak na vodní zdroje a infrastrukturu, a proto by současně měl být zohledňován jejich dopad na poptávku po vodě a na vodní hospodářství.

2.5.4 EHSV žádá, aby se k vývoji čistých technologií přistupovalo holisticky, s ohledem na souvislost mezi vodou a energií. V zájmu zmírnění dopadů na vodní zdroje EHSV žádá, aby zjednodušené povolovací postupy respektovaly posouzení vodohospodářských dopadů a při určování „průmyslových akceleračních oblastí“ v členských státech se přihlíželo k poptávce po vodě. Toto opatření musí vzít v úvahu nejen environmentální a klimatická posouzení daných území, nýbrž také koncentrovanou poptávku po vodě a z ní plynoucí potřebu nové vodohospodářské infrastruktury.

([3]) Úř. věst. C, C/2026/14, 16.1.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/14/oj, Úř. věst. C, C/2026/2542, 22.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2542/oj. Stanovisko EHSV Strategie Battery Booster (Úř. věst. C, C/2026/3230, 2.7.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/3230/oj).

2.5.5 Voda by měla být výslovně uvedena v aktu o oběhovém hospodářství, a to včetně vody odpadní a kalů, jako strategický zdroj a výrobní faktor podobně jako suroviny a energie. Účinné a opětovné využívání vody a prevence ztrát by pak měly být zařazeny mezi základní prvky oběhovosti. Akt by měl:

— upřednostňovat u plánování a významných investic řešení účinně využívající vodu a řešení oběhová,

— prosazovat opětovné využívání vody nad rámec zavlažování a ve všech odvětvích,

— podporovat stanovení celounijních kritérií kvality, bezpečnosti a stavu, kdy odpad přestává být odpadem, pro recyklovanou odpadní vodu a zpětně získané živiny,

— prosazovat vodohospodářská oběhová kritéria při zadávání veřejných zakázek s cílem stimulovat poptávku,

— zlepšovat kontrolu znečištění u zdroje.

Oběhovost by měla rovněž přihlížet k souvislosti mezi vodou a energií a koloběhu vody v přírodě s tím, že přírodě blízká řešení podporují zadržování vody a doplňování podzemních vod.

2.5.6 Akcelerátor modré dohody by měl uplatňovat zásadu „účinné využívání vody v první řadě“ tím, že bude podporovat zavádění digitálních vodohospodářských technologií, monitorovacích systémů, řešení pro opětovné použití vody a infrastruktury pro oběhové hospodaření s vodou. Investiční plány by měly systematicky zahrnovat přírodě blízká řešení jako aktiva financovatelná bankou, která přinášejí výhody v oblasti vodního hospodářství, klimatu a biologické rozmanitosti.

2.5.7 EHSV doporučuje, aby Komise ve spolupráci se zúčastněnými stranami vypracovala společnou metodiku pro měření a monitorování účinnosti využívání vody v rámci celého koloběhu vody na základě vodní bilance povodí a srovnatelných ukazatelů. Mělo by tak dojít ke snížení spotřeby vody, snížit zatížení vodních útvarů a podpořit vnitrostátní a odvětvové cíle, jež přispívají k plnění cíle EU zvýšit účinnost využívání vody do roku 2030 nejméně o 10 %. Při tom je žádoucí zohledňovat ekosystémové funkce, jako jsou mokřady coby přírodní regulátory objemu a kvality vody.

2.5.8 Uplatňování zásady „účinné využívání vody v první řadě“ vyžaduje rychlejší zavádění nejlepších dostupných řešení. EHSV žádá, aby znalostní a inovační společenství pro vodu podporovalo zavádění inovací, posilovalo dovednosti a prováděcí kapacity a rozvíjelo průmyslová partnerství, čímž doplní iniciativy, jako jsou Evropská akademie pro vodu a investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost.

2.5.9 EHSV žádá intenzivnější sběr údajů, digitální monitorování vody a veřejné podávání zpráv o vodní bilanci, aby bylo možné sledovat pokrok v účinnosti. Celounijní akční plán pro digitalizaci ve vodohospodářství by měl urychlit investice do bezpečných, interoperabilních a finančně životaschopných digitálních vodohospodářských systémů a technologií účinně využívajících vodu, oběhových vodohospodářských řešení a budování kapacit ve všech odvětvích. K zajištění dlouhodobé dostupnosti vody a odolnosti nad rámec pouhého zvýšení účinnosti jsou i nadále nutné doplňkové investice do obnovy ekosystémů.

2.5.10 EHSV podporuje celounijní iniciativu „inteligentní měření pro všechny“ s cílem urychlit účinné využívání vody u všech uživatelů a veřejných služeb. Měl by být vytvořen systém EU pro správu vodních zdrojů, jehož základem by byly standardizované a interoperabilní datové systémy. Členské státy by měly stanovit jasné milníky k dosažení výrazného pokrytí do roku 2035 a integrace do všech nových připojení a při obnovách sítí.

2.5.11 V návaznosti na směrnici o pitné vodě EHSV opakuje svou výzvu k dřívějšímu předložení vnitrostátních plánů snížení úniků. V zájmu vyšší transparentnosti a srovnatelnosti údajů by připravovaný akt v přenesené pravomoci měl vyžadovat zveřejňování vykazovaných ukazatelů úniků, vnitrostátních akčních plánů a pravidelných zpráv o pokroku. Komise by rovněž měla stanovit, že by vnitrostátní plány měly upřednostňovat digitální monitorování a urychlovat zavádění inteligentního měření ve všech členských státech.

2.6 *Rozvoj dovedností a budování kapacit pro transformaci vodohospodářství*

2.6.1 Transformace vodohospodářských systémů vyžaduje inovace, nové dovednosti a odborné kapacity. Moderní vodohospodářství stále více závisí na odborných znalostech, v EU však toto odvětví čelí strukturálním problémům v oblasti pracovní síly, mezi něž patří demografické změny, roztříštěnost vzdělávání a omezená atraktivita. Je zapotřebí důkladně sladit dovednosti s průmyslovými politikami a akcelerátor modré dohody by měl posílit zaměření na prováděcí kapacity.

2.6.2 EHSV zdůrazňuje, že je třeba zlepšit vzdělávání, odbornou přípravu a profesní rozvoj v celém hodnotovém řetězci vodního hospodářství. Iniciativy, jako je Evropská akademie pro vodu, mohou napomáhat harmonizaci dovednostního ekosystému EU výměnou znalostí a multidisciplinárními přístupy a současně zvyšovat povědomí o profesích v oblasti vodního hospodářství a podpořit vedoucí postavení Evropy v oblasti technologií pro vodohospodářská řešení. Měly by být rozšířeny možnosti vstupu pro mladé lidi včetně placených stáží a juniorních pozic. Odborná příprava by měla pokrývat inteligentní vodohospodářské technologie, přírodě blízká řešení v širším prostředí a integrované plánování napříč odvětvími vodního hospodářství a využívání půdy. Cílem je změna kvalifikace a prohlubování dovedností pracovníků, veřejných orgánů, vodohospodářských odborníků a komunit v celé Evropě i další šíření v mezinárodním měřítku s využitím rámců EU pro vnější činnost a jejích partnerství.

2.6.3 Evropská akademie pro vodu by neměla vytvářet novou byrokracii. Spíše by měla fungovat jako koordinační a podpůrná platforma propojující stávající instituce, poskytovatele vzdělávání, veřejné služby, průmyslová odvětví, orgány veřejné správy na všech úrovních, odbory a organizace občanské společnosti. Zaměřovat by se měla na praktické, provozní dovednosti a doplnění stávajících vzdělávacích systémů.

2.6.4 EHSV doporučuje uplatňovat přístup založený na vzdělávání učitelů s cílem posílit místní vzdělávací ekosystémy, přizpůsobit vzdělávací programy potřebám jednotlivých států a usnadnit přenos znalostí v EU a s partnerskými zeměmi. Měl by být využit pilíř strategie Global Gateway zaměřený na vzdělávání a dovednosti k prosazení akcelerátoru modré dohody ve vnější činnosti EU, a to skrze podporu přenosu znalostí, budování kapacit a inkluzivních možností odborné přípravy pro mládež, ženy, původní obyvatele a další zranitelné skupiny, včetně těch, které se nacházejí mimo formální vzdělávání systémy, čímž se rozšíří účast a posílí místní odpovědnost.

2.6.5 Znalostní a inovační společenství pro vodu by se mohlo stát klíčovou platformou propojující dovednosti, znalosti a zavádění na trh v celém odvětví vodního hospodářství. EHSV doporučuje, aby toto společenství spolupracovalo s iniciativami, jako je Evropská akademie pro vodu, s cílem posílit dovednosti a rozvoj pracovních sil a přispět tak k růstu a tvorbě pracovních míst. Mělo by také podporovat mezinárodní partnerství a rozsáhlé zavádění, aby se Evropa stala světovým lídrem v oblasti řešení na poli vodohospodářské odolnosti.

2.7 *Financování přechodu ke společnosti a ekonomice inteligentně nakládající s vodou*

2.7.1 Dosažení vodohospodářské odolnosti vyžaduje značné investice. Strategie pro vodohospodářskou odolnost poukazuje na to, že v Evropě chybí 23 miliard EUR investic a do roku 2030 bude zapotřebí až 255 miliard EUR pouze na zásobování vodou a sanitaci, aby bylo dosaženo souladu se směrnicí o pitné vodě a směrnicí o čištění městských odpadních vod, bez dalších hospodářských a průmyslových potřeb ([4]). Přesto je vodní hospodářství stále strukturálně podfinancováno. Přestože je kapitál k dispozici, jeho využití brání roztříštěnost, složitost, omezený seznam připravovaných projektů a nedostatečná normalizace. Tyto překážky je nutno odstranit a uvolnit investice do vodního hospodářství, které by přinesly vysokou ekonomickou návratnost a podpořily tvorbu pracovních míst a konkurenceschopnost ([5]).

2.7.2 V celosvětovém měřítku jsou potřeby ještě větší: cíle v oblasti ochrany a obnovy mokřadů vyžadují roční výdaje ve výši 275 až 550 miliard USD a obnovu nejméně 123 milionů hektarů ([6]). Tím spíše má zásadní význam přírodní infrastruktura a přírodě blízká řešení pro uchovávání vody, její regulaci a vodohospodářskou odolnost. Tyto aspekty by měly být upřednostňovány jako strategické investice v rámci financování na úrovni EU i na mezinárodní úrovni, a to mimo jiné prostřednictvím strategie Global Gateway a strukturovaných partnerství se zeměmi mimo EU.

([4]) Water Europe, 2024.

([5]) Investice do vodního hospodářství jsou osvědčeným motorem růstu, neboť každé investované euro vytvoří podle odhadů ekonomický výstup ve výši 2,35 eura a každá miliarda eur kapitálových výdajů vytvoří přibližně 16 000 pracovních míst. Zdroj: OECD, 2023, *Water Europe position paper on the multiannual financial framework* (Stanovisko platformy Water Europe k víceletému finančnímu rámci), mezistátní databáze vstupů a výstupů, Paříž, OECD Publishing.

([6]) Globální výhled v oblasti mokřadů.

2.7.3 EHSV zdůrazňuje, že voda již není pouze otázkou podávání zpráv o životním prostředí nebo ESG, nýbrž čím dál kritičtějším faktorem při posuzování finančních rizik a hospodářské stability. Vodohospodářská rizika se dnes řadí k hlavním globálním úvěrovým rizikům ([7]) a rostoucí měrou ovlivňují úvěrový rating států a podniků, což má přímé dopady na přístup k financím a na kapitálové náklady. Bez účinných vodohospodářských strategií mohou narůstat investiční rizika, ubývat možnosti financování a nastávat změny v rozhodování o průmyslových lokalitách. Tím spíše je třeba více investovat do vodohospodářské odolnosti včetně přírodě blízkých řešení a integrované šedozelené infrastruktury.

2.7.4 EHSV zdůrazňuje, že je třeba náležitě oceňovat vodu v celém hydrologickém cyklu a uznat její sociální, environmentální a hospodářskou funkci, což zkvalitní posouzení vodohospodářských rizik a rozhodování a uvolní investice do udržitelných a odolných vodohospodářských systémů.

2.7.5 Veřejné zdroje samy nepostačí k dohnání investiční mezery, podmínkou je též mobilizace soukromého kapitálu. EHSV vyzývá Evropskou investiční banku a národní podpůrné banky k vyčlenění zvláštních finančních prostředků na přípravu specifických finančních nástrojů, jako je kombinované financování a mechanismy sdílení rizik, a k poskytování poradenství s cílem zlepšit projektovou přípravu. Členské státy by měly přidat strategie cíleného financování, jako jsou modré nebo zelené státní dluhopisy a daňové pobídky. EHSV dále pokládá za důležité operační nástroje, jako je nástroj pro zadržování vody (Sponge Facility), jenž může sdružovat projekty, snižovat rizikovost investic a převádět politické cíle na příležitosti financovatelné bankami.

2.7.6 Iniciativy, jako je investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost, by mohly pomoci vytvořit investiční plány pro vodohospodářské projekty, zlepšit přípravu a zviditelnit finanční instituce a investory. EHSV považuje investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost za operační platformu, která má urychlit investice do vodního hospodářství tím, že propojí rizika a potřeby v oblasti vody s investičními příležitostmi, překlene propast mezi subjekty, které se potýkají s problémy, poskytovateli řešení a investory a umožní testování a rozšiřování modelů financování.

2.7.7 Investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost by se měl řídit poptávkou a zaměřovat se na hlavní problémy, jako je nedostatek vody, znečištění, rizika povodní a sucha a potřeby v oblasti infrastruktury. Měl by být rozšířen prostřednictvím regionálních center uvnitř soudržného rámce EU a podle společných metodik. Tato centra by měla podporovat učení prostřednictvím systematického monitorování, hodnocení a šíření výsledků, včetně zkušeností z neúspěšných projektů. Živé laboratoře zaměřené na vodní problematiku mohou podpořit testování, ověřování a šíření řešení, včetně přírodě blízkých a hybridních postupů, a to v reálných podmínkách, jakož i jejich investiční připravenost a škálovatelnost. Investiční akcelerátor pro vodohospodářskou odolnost by měl též být replikován v mezinárodním měřítku prostřednictvím strukturované spolupráce.

2.7.8 EHSV žádá, aby byl vytvořen soudržný evropský rámec pro financování vodního hospodářství, Fond pro modrou transformaci, který by zajistil sladění veřejného a soukromého kapitálu, zlepšení správy a řízení a zviditelnění investičních příležitostí. Měl by přispět k větší přehlednosti a lepší správě a řízení tím, že poskytne jednotné přístupové místo pro investice napříč všemi pilíři víceletého finančního rámce a spojí veřejné investice s inovativním financováním. Měl by vycházet z jasně zmapovaných vodohospodářských investičních potřeb. Financování by díky tomu mohlo být navrženo strategicky a uspořádáno dle priorit tak, aby mohly být optimalizovány výsledky a dopad a zároveň byly efektivně plněny cíle strategie pro vodohospodářskou odolnost. Jedním z hlavních kritérií všech fondů EU musí být udržitelné a zodpovědné využívání vody.

2.7.9 Vodohospodářská odolnost přesahuje sféru klimatické a environmentální politiky. Vodohospodářská odolnost a odolnost vůči změně klimatu se nicméně vzájemně posilují a je třeba je souběžně řešit tam, kde jsou provázány. Financování v oblasti klimatu a vodního hospodářství by mělo být podmíněno splněním kritérií týkajících se vodohospodářské odolnosti, což by pomáhalo snižovat rizika a podněcovat kromě technických a přírodních řešení také začleňování modré a zelené infrastruktury.

2.7.10 K účinné správě a řízení a investičnímu rozhodování jsou zapotřebí spolehlivé a harmonizované údaje, včetně systematického mapování vodohospodářských potřeb. Měl by být zřízen systém EU pro správu vodních zdrojů (Evropský vodohospodářský datový prostor), jenž byl „jediným spolehlivým zdrojem“ vodohospodářských dat jako podkladů k nastavení politiky, určování prioritních investic a zajištění odpovědnosti.

([7]) Moody's – Global Credit Conditions 2026 (Globální úvěrové podmínky 2026).

2.7.11 Tento rámec by měl rovněž podpořit vnější činnost EU, mimo jiné prostřednictvím strategie Global Gateway, a to posílením vodohospodářského rozměru v rámci mezinárodních partnerství a investičních iniciativ. Měla by být navazována partnerství pro mokřady na podporu rozvoje infrastruktury, zavádění přírodě blízkých řešení a posilování spolupráce v oblasti digitalizace vodního hospodářství, čímž by se vodohospodářská odolnost stala hnací silou udržitelného rozvoje, přizpůsobování se změně klimatu a hospodářského růstu.

V Bruselu dne 18. června 2026.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Séamus BOLAND